Libya'da Neler Oluyor? 3 2013-01-11 10:06:00

r)

r)

n n Sonuç

r)

Yaşananlar ABD ve NATO'nun gözlerini Libya'nın petrol ve doğal gaz zenginliğine diktiklerini, Libya'yı bölmeyi plânladıklarını ve en azından onun bir bölümünü kendilerinin ve kuklalarının yönetimi altına sokma yolunda çaba harcadıklarını gösteriyor. Ne var ki bunun böyle olması, Kaddafi yönetiminin suç ve günahlarını görmezden gelmeyi asla haklı çıkarmaz ve çıkaramaz. Libya halkının tıpkı diğer bölge ülkeleri halkları gibi demokratik, özgür ve adil bir toplumda yaşama hakkına sahip olduğu tartışma götürmez. Bu bakımdan, her tutarlı demokrat ve enternasyonalist, Libya halkının, bu ülkedeki önemli ölçüde çürümüş ve yozlaşmış olan rejime karşı meşru taleplerini ve savaşımını desteklemekle ve başka ülkelerde olduğu gibi Libya'da da sıradan emekçilerin ve gençlerin her düzeyde ülkenin yönetimine, göstermelik değil sahici bir biçimde katılımından yana olmakla yükümlüdür.

ŋ

n n

n

Ne var ki bugün Libya'da yaşanan savaşım daha çok, egemen sınıfın ya da kliğin iki kanadı arasındaki bir savasım görüntüsü veriyor. Merkezi Bingazi'de bulunan Libya muhalefetinin hem tabandan gelen halkçı ve de potansiyel olarak devrimci öğeleri, hem de egemen sınıf/ klikten ve farklı asiretlerden gelen burjuva ve gerici öğeleri icerdiği anlaşılıyor. En azından şimdilik birincilerle ikinciler arasında bir saflaşma yaşandığını ve birincilerin ikincileri etkisiz hâle getirmekte olduğunu ya da getirmeye çalıştığını gösteren ciddi bir veriye rastlanmıyor. Tam tersine, yer yer yapılan olumlu ve anti-emperyalist içerikli açıklamalara rağmen muhalefetin, ülkeye müdahale etmeye hazırlanan ABD ve AB emperyalistlerine karşı net bir tutum almadığı, hattâ onun güdümüne girme eğiliminde olduğu, örneğin Kaddafi rejiminin hava kuvvetlerini etkisizleştirmek için bir uçuşa yasak bölge uygulamasından, yani emperyalist akbabaların Libya'ya müdahalesinden yana olduğu görülüyor. Kendileri, Arap-Islâm jeografisinde ve ötesinde yüzbinlerce ve milyonlarca insanın ölümünden, yaralanmasından, evlerini ve yurtlarını terketmek zorunda kalmasından sorumlu olan ABD emperyalistleri ve onların bağlaşık ve uşaklarının, Libya halkının çektiği acılardan ve Libya'yı bir tiranın zulüm ve cinayetlerinden kurtarma sorumluluğundan söz etmeleri kara mizahın ve ikiyüzlülüğün doruk noktasını oluşturmaktadır.

Ama daha da önemlisi, Libya muhalefetinin bu gerçeği görmemesi ya da görmezden gelmesidir. Tam da burada, 1960'lı ve 1970'li yıllardaki görece ilerici konumunu yitirmiş olmasına rağmen Kaddafi rejiminin ABD ve ortaklarının tehdit ve şantajlarına ve olası bir saldırısına karşı direnişinin haklı bir nitelik taşıdığının altı çizilmelidir. Lenin, "Sosyalizmin İlkeleri ve 1914-1915 Savaşı" adlı makalesinde şöyle diyordu:

" "Örneğin, yarın, Fas Fransa'ya, Hindistan İngiltere'ye, İran ya da Çin Rusya'ya... savaş açsalar, ilk saldıran kim olursa olsun, bu savaşlar, 'haklı' savaşlar, 'savunma' savaşları sayılırlar; ve her sosyalist, ezilen, bağımlı, eşit olmayan devletin, ezen, köleci, soyguncu 'büyük' devlete karşı kazanacağı zaferi sevgi ile karşılar." (Sosyalizm ve Savaş, Ankara, Sol Yayınları, 1976, s. 13)

I)

n n

I)

Libya halkının demokratik, özgür ve adil bir toplumda yaşama özlemi ancak ve ancak iktidarın isci sınıfının ve diğer emekcilerin gercek temsilcilerinin elinde olduğu ve Libya'ya her türden emperyalist müdahalenin kayıtsız koşulsuz reddi ve püskürtülmesi koşullarında gerceklesebilir. Devrimci Libya isci ve emekcileri, Kaddafi rejiminin despotizmine karsı özgürlük ve demokrasi savaşımını asla, ABD, Britanya vb emperyalistlerinin koruması altında yürütemezler. Tipik bir yeni-sömürge olmayan ve belirli ölçülerde bir bağımsızlığa sahip olan Libya'nın ABD ve AB emperyalistlerinin işgali ya da denetimi altına girmesi, Libya halkının doğal zenginliklerinin ve Libya ekonomisinin açgözlü uluslararası tekellere teslim edilmesi, kısa ve orta erimde hem Libya halkı için bir felâket olacak, hem de Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da yükselmekte olan devrimci dalgayı durdurmak isteyen ABD ve AB emperyalistlerinin önemli bir mevzi kazanmaları anlamına gelecektir. Ancak Libya halkının güçlü yurtseverlik ve anti-emperyalizm geleneği dikkate alındığında orta ve uzun erimde zararlı çıkacak olan mutlaka ABD ve ortakları olacaktır. Omer Muhtar'ın torunları, Libya'nın ltalyan emperyalizminin işgali altına girmeye başladığı 1911'in yüzüncü yıldönümünde ülkelerine saldıran ve İtalyan faşizminin çizmelerini giymiş olan ABD ve NATO saldırganlarına asla boyun eğmeyeceklerdir.

I)

n n

ŋ

n n

t)

n n

ŋ

n DIPNOTLAR

m

(1) Aktaran Ann Talbot, "Calls mount for military intervention in Libya"/ "Libya'ya

I ludanale Çagriları Artiyor , World Socialist Web Site, 23 Şubat 2011.
(2) Burada, Başbakan Erdoğan'ın, Mısır, Yemen, Libya, Fas halklarının kendi yazgılarını kendilerinin belirlemesi hakkında söyledikleriyle onun, Türk burjuvazisi ve gericiliğinin ulusal zulmü altında bulunan Kürt halkına karşı tutumu arasında bir çelişme olduğunun altının çizilmesi gerekir. Bu arada CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, Başbakan Erdoğan'dan çok daha geri ve savaş kışkırtıcısı bir tutum takındığını da unutmamak gerek. Bu bay 2 Mart'ta gazetecilerin sorularını yanıtlarken bu konuda şunları söylüyordu:
 "Hiçbir ülkeye dışarıdan müdahaleyi ilke olarak doğru bulmam. Ancak uluslararası camianın duyarlılıklarıyla Libya halkını talepleri örtüşürse, yeni gelişmeleri beklemek doğaldır. 21. yüzyılda insanların öldürülmesine kimse seyirci kalamaz Ben Sayın Başbakan gibi 'NATO'nun Libya'da ne işi var' gibi bir cümle kurmam. Eğer böyle bir olay varsa önce Dışişleri Bakanlığı'nın, NATO'dan sorumlu yetkililerin durumu değerlendirmeleri ve Başbakan'ı bilgilendirmeleri gerekir." (Okan Konuralp, "Libya müdahalesi için şartlı destek", Hürriyet, 2 Mart 2011) In
 (3) Ancak, Rusya ile Çin'in muhalefeti nedeniyle bu organdan bir uçuşa yasak bölge oluşturma ya da askerî müdahale kararı çıkmadı. Gene de, BM'in Kuruluş Sözleşmesi'nin 7. maddesini gerekçe göstererek, sözümona bölgede ve Kuzey Afrika'da "barışı koruma" ve Libya halkına yardım etme gerekçeseyle aldığı bu kararın herhangi bir meşruiyetinin olmadığı açıktır. (9) (9) (10)
(4) İngiltere'de yayımlanan Daily Mirror gazetesinde yer alan bir haberde Mısır ordusuna bağlı özel kuvvetlerin Libya'daki isyancılarla birlikte çatışmalara katıldığı belirtiliyordu. Haberde şöyle deniyordu:
The Mirror (Kaddafi'nin- G. A.) Trablus'taki kalesinin, iç savaşı sona erdirmek isteyen ve sayıları giderek artan özel kuvvetlerin tehdidi altında olduğunu açıklayabilecek durumda.
" "İstihbarat kaynakları bize, Tunus ordusunun Mübarek-sonrası Mısır rejimi askerlerinin Libya'ya girmesine izin verdiğini söylediler. Bu Arapların, Kaddafi-karşıtı isyana verdikleri desteğin arttığını gösteriyor." (Chris Hughes, "Egyptian Special Forces Secretly Storm

Libya"/ "Mısır Özel Kuvvetleri Gizlice Libya'yı Bastı", Daily Mirror, 3 Mart 2011)
(5) AFP'in 20 Şubat tarihli bir haberine göre Libya'nın resmî haber ajansı Jana, 19 Şubat'ta Libyalı yetkililerin içlerinde Tunus, Mısır, Sudan, Filistin, Suriye ve Türkiye uyrukluların bulunduğu ve ülkeyi istikrarsızlaştırmak için çaba gösteren bir şebekenin elemanlarını tutukladıklarını bildirmişti. İsrail'le ilişkileri olduğundan kuşkulanılan bu kişiler; daha önce yapılmış plânlar uyarınca yağma ve hastanelerin, bankaların, mahkemelerin, cezaevlerinin, polis karakollarının ve askerî polis bürolarının yanı sıra diğer kamu binalarına ve özel mülklere yönelik sabotaj eylemleri yapmakla suçlanmışlardı.
(6) John Gunther, İtalyan işgaline karşı direnişin yoğunlaştığı –ve bugün Kaddafi yönetimine karşı muhalefetin merkezi konumundaki- Sireneyka bölgesinin bu çatışmalarda yetişkin nüfusunun üçte birini yitirdiğini belirtiyor. (Bkz: John Gunther, Inside Africa, Londra, The Reprint Society, 1957, s. 165)
(7) 2009 yılı rakamlarına göre, nüfusu 6 milyon kadar olan Libya'da hemen hemen hepsi işçi olarak çalışmakta olan 2 milyon dolayında göçmen olduğu tahmin ediliyordu. Bu, işçi sınıfının hemen hemen yüzde 40'ının ve -istatistiklerin yeterince güvenilir olmadığı ve ülkede çok sayıda "yasadışı" göçmen bulunduğu dikkate alındığında- belki de yarısının göçmenlerden oluştuğu anlamına gelir.
(8) 1960'larda tasarlanan ve inşaatına 1984'de başlanan Büyük Yapay Irmak Projesi sayesinde Libya'nın -ülkenin büyük bölümünün çöl olmasından kaynaklanan- su sorununun giderilmesi için daha şimdiden önemli adımlar atıldığını belirtmek gerekir. Libya, çölün altında bulunan zengin yeraltı su kaynaklarının yeryüzüne çıkarılması ve tarımsal üretim alanlarına taşınması için başlatılan ve devam etmekte olan bu dev projeye milyarlarca dolar harcadı ve daha milyarlarca dolar harcayacak. Dünyanın en büyük sulama projelerinden biri olan Büyük Yapay Irmak Projesiyle oluşturulan ve dünyanın ikinci büyük barajı olan Büyük Ömer Muhtar Barajında biriken suyun miktarı 2010 ortalarında 24 milyar metrekübü bulmuştu. Tamamlanması hâlinde, Kaddafi'nin "dünyanın sekizinci harikası" olarak nitelediği bu projenin, Libya'nın su sorununu büyük ölçüde çözeceğine ve ülkeyi yiyecek üretimi açısından kendine yeterli hâle getireceğine inanılıyor.
🗖 🐧 (9) ABD ve Batı Avrupa'nın izole etmeye çalıştığı Libya silâh ve askerî donanım

gereksinimini esas olarak Sovyetler Birliği ve onun uydusu olan rejimlerden sağlamakla	
birlikte, bu ikinci bloğun güdümüne girmedi; hattâ Moskova'nın Libya sahillerinde askerî	US
kurma yönündeki isteklerini hiçbir zaman kabul etmedi.	
ŋ	
n	
🗓 🗓 (10) Örneğin, Libya'daki ayaklanmayı Avrupa'da 1848 devrimiyle eşdeğer göre	en
Louis Proyect 7 Mart tarihli bir yazısında, Kaddafi'nin 2008'de Condoleezza Rice'la	
görüşmesi sırasında söylediklerinden ve ona bazı pahalı hediyeler sunmasından hareke	etle
zamanın ABD Dışişleri Bakanı Rice'in Kaddafi'nin "en iyi dostu" olduğunu söyleyebiliyor. ((Bkz
"Diana Johnstone, Qaddafi, and the dangers of rote thinking"/ "Diana Johnstone, Kada	
ve Ezberci Düşünmenin Tehlikeleri")	
3-10 Mart 2011	
n e e e e e e e e e e e e e e e e e e e	
n n	
n	
n n	